ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PHILIPPE LÉGER
της 5ης Οκτωβρίου 2006 [1]

1. Με την υπό κρίση προσφυγή, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί να αναγνωριστεί από το Δικαστήριο ότι η Ιταλική Δημοκρατία, έχοντας θεσπίσει μια περιβαλλοντική εισφορά επί των διερχομένων από την Περιφέρεια της Σικελίας αγωγών αερίου που περιέχουν μεθάνιο (στο εξής: περιβαλλοντική εισφορά ή επίδικη εισφορά), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 23, 25, 26 και 133 ΕΚ καθώς και από τα άρθρα 4 και 9 της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Αλγερίας, η οποία υπογράφηκε στο Αλγέρι στις 26 Απριλίου 1976 και εγκρίθηκε από την Κοινότητα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2210/78 [2] (στο εξής: συμφωνία συνεργασίας).

I — Νομικό πλαίσιο

Α — *Το κοινοτικό δίκαιο*

1. Οι επίμαχες διατάξεις της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

2. Σύμφωνα με το άρθρο 23 ΕΚ, η τελωνειακή ένωση των κρατών μελών περιλαμβάνει ένα κοινό δασμολόγιο που στοχεύει στην εξίσωση των δασμολογικών επιβαρύνσεων που πλήττουν, στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας, τα εισαγόμενα προϊόντα από τρίτες χώρες, προκειμένου να αποφευχθεί κάθε εκτροπή του ρεύματος του εμπορίου με αυτές τις χώρες και κάθε στρέβλωση της ελεύθερης κυκλοφορίας αυτών των προϊόντων μεταξύ των κρατών μελών.

3. Το άρθρο 25 ΕΚ απαγορεύει τους δασμούς και τις φορολογικές επιβαρύνσεις

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 1978, περί της συνάψεως της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Αλγερίας (ΕΕ L 263, σ. 1).

ισοδυνάμου αποτελέσματος μεταξύ των κρατών μελών. Η απαγόρευση εφαρμόζεται επίσης στους δασμούς φορολογικού χαρακτήρα.

4. Το άρθρο 133 ΕΚ διαλαμβάνει ότι η εμπορική πολιτική της Κοινότητας βασίζεται σε ενιαίες αρχές, ιδίως όσον αφορά τις μεταβολές των δασμολογικών συντελεστών και τη σύναψη δασμολογικών και εμπορικών συμφωνιών. Προϋποθέτει την κατάργηση των εθνικών διαφοροποιήσεων, φορολογικής και εμπορικής φύσης, που επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές με τις τρίτες χώρες.

2. Η συμφωνία συνεργασίας

5. Σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτής, η συμφωνία συνεργασίας έχει ως στόχο «να προαγάγει τη συνεργασία μεταξύ [της Λαϊκής Δημοκρατίας της Αλγερίας και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας] σε όλους τους τομείς, για να συμβάλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Αλγερίας και να ευνοήσει την ενίσχυση των σχέσεων των δύο μερών. Για τον σκοπό αυτό, θα θεσπισθούν και θα εφαρμοσθούν διατάξεις και ενέργειες στον τομέα της οικονομικής, τεχνικής και χρηματοδοτικής συνεργασίας, στον τομέα των εμπορικών συναλλαγών, καθώς και στον κοινωνικό τομέα».

6. Σύμφωνα με τον σκοπό του άρθρου 4, παράγραφος 1, αυτής της συμφωνίας, η συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Αλγερίας έχει ως στόχο να ευνοήσει ιδίως:

«[...]

— την εμπορία και την προώθηση της πωλήσεως των προϊόντων, τα οποία εξάγει η Αλγερία,

[...]

— στον τομέα της ενέργειας, τη συμμετοχή των επιχειρηματιών της Κοινότητος στα προγράμματα ερεύνης, παραγωγής και μεταποιήσεως των ενεργειακών πηγών της Αλγερίας και σε όλες τις δραστηριότητες, που έχουν ως αποτέλεσμα την επί τόπου αξιοποίηση των πηγών καθώς και την ορθή εκτέλεση των μακροχρονίων συμβάσεων παραδόσεως πετρελαίου, αερίου και πετρελαιοειδών προϊόντων μεταξύ των επιχειρηματιών αυτών,

[...]»

7. Το άρθρο 9 της συμφωνίας συνεργασίας ορίζει ότι «τα προϊόντα καταγωγής Αλγερίας, εκτός των απαριθμούμενων στον κατάλογο του παραρτήματος ΙΙ της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος, γίνονται δεκτά κατά την εισαγωγή τους στην Κοινότητα χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς ή μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος και απαλλάσσονται από τους δασμούς και τις φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος».

8. Το μεθάνιο περιλαμβάνεται στα προϊόντα που εμπίπτουν στο άρθρο 9 της συμφωνίας συνεργασίας.

Β — *Το εθνικό δίκαιο*

9. Το άρθρο 6 του περιφερειακού νόμου 2, της 26ης Μαρτίου 2002, της Περιφέρειας της Σικελίας [3] ορίζει:

«1. Θεσπίζεται περιβαλλοντική εισφορά για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων που στοχεύουν στη μείωση και την πρόληψη των κινδύνων για το περιβάλλον από την παρουσία αγωγών αερίου που περιέχουν μεθάνιο και οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος της Περιφέρειας της Σικελίας. Τα έσοδα θα χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση πρωτοβουλιών υπέρ της διατήρησης, της προστασίας και της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος, ιδίως στις περιοχές από τις οποίες διέρχονται αυτοί οι αγωγοί.

[...]

3. [...] Η επιβολή εισφοράς προϋποθέτει κυριότητα των διερχόμενων από το έδαφος της Περιφέρειας της Σικελίας αγωγών αερίου που περιέχουν μεθάνιο.

4. Υποκείμενοι στην εισφορά είναι οι κύριοι των προβλεπομένων στην παράγραφο 3 αγωγών αερίου τύπου 1, που πραγματοποιούν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: μεταφορά, διανομή, πώληση και αγορά.

5. Για τον σκοπό της εισφοράς ως αγωγός αερίου νοείται κάθε ίσιος ή γωνιακός αγωγός, σύνδεση σωλήνα, υδροφράκτης και άλλο ειδικό εξάρτημα, που στο σύνολό του χρησιμεύει για τη μεταφορά και διανομή του φυσικού αερίου.

6. Ως βάση επιβολής της εισφοράς υπολογίζεται το μέγεθος, σε κυβικά μέτρα, των αγωγών αερίου τύπου 1 κατά την έννοια της υπουργικής απόφασης της 24ης Νοεμβρίου 1984, που διέπει, με σκοπό την ασφάλεια, τις

3 — GURS [Επίσημη Εφημερίδα της Περιφέρειας της Σικελίας] αριθ. 14, της 27ης Μαρτίου 2002, μέρος Ι, σ. 1, στο εξής: σικελικός νόμος.

εγκαταστάσεις μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου διαμέσου αγωγών [4].

[...]»

II — Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

10. Η Επιτροπή, με πολλά έγγραφα προς τις ιταλικές αρχές κατά τη διάρκεια των ετών 2002 και 2003, ζήτησε διευκρινίσεις σχετικά με το γενεσιουργό γεγονός και τους όρους επιβολής της περιβαλλοντικής εισφοράς, που θεσπίστηκε με το άρθρο 6 του σικελικού νόμου. Η Ιταλική Δημοκρατία, με την από 9 Σεπτεμβρίου 2003 απάντησή της, ισχυρίστηκε ότι «η σικελική περιβαλλοντική εισφορά δεν έτυχε συγκεκριμένης εφαρμογής στην ιταλική έννομη τάξη», καθόσον το Tribunale amministrativo regionale della Lombardia (Ιταλία) έκρινε ότι αυτός ο νόμος αντέκειτο στους κανόνες του κοινοτικού δικαίου.

11. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι παρατηρήσεις που διατύπωσε η Ιταλική Δημοκρατία δεν ήταν ούτε πλήρεις επί της ουσίας ούτε θεμελιωμένες νομικά και με την από 19 Δεκεμβρίου 2003 όχλησή της την κάλεσε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της για το θέμα αυτό εντός δίμηνης προθεσμίας, ταχθείσας σύμφωνα με το άρθρο 226 ΕΚ. Στη συνέχεια, η εν λόγω προθεσμία παρατάθηκε έως τις 19 Απριλίου 2004.

12. Η Επιτροπή, μη έχοντας λάβει καμία απάντηση μετά την όχληση αυτή, απηύθυνε προς την Ιταλική Δημοκρατία, στις 9 Ιουλίου 2004, αιτιολογημένη γνώμη και την κάλεσε να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να συμμορφωθεί με τη γνώμη αυτή εντός δίμηνης προθεσμίας αρχομένης από την παραλαβή της. Η Ιταλική Δημοκρατία δεν απάντησε στην εν λόγω γνώμη.

13. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

III — Η προσφυγή

14. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, έχοντας θεσπίσει και διατηρώντας σε ισχύ την προβλεπόμενη από το άρθρο 6 του σικελικού νόμου επίδικη εισφορά παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 23 ΕΚ, 25 ΕΚ, 26 ΕΚ και 133 ΕΚ καθώς και από τα άρθρα 4 και 9 της συμφωνίας συνεργασίας, και να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

4 — GURI αριθ. 12, της 15ης Ιανουαρίου 1985, μέρος I, τμήμα 1.3, σ. 7.

Α — *Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων*

15. Καταρχάς, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν μπορεί να επικαλεστεί την απόφαση του Tribunale amministrativo regionale della Lombardia, που έκρινε ότι η περιβαλλοντική εισφορά αντέκειτο στο κοινοτικό δίκαιο, με σκοπό να αποδείξει ότι αυτή η εισφορά έπαυσε να επιβάλλεται στο έδαφος της Περιφέρειας της Σικελίας. Ειδικότερα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το ασυμβίβαστο μιας εθνικής νομοθεσίας με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, ακόμα και με αυτές που έχουν απευθείας εφαρμογή, δεν μπορεί να αρθεί οριστικά παρά μόνο με εσωτερικές διατάξεις δεσμευτικού χαρακτήρα που έχουν την ίδια τυπική ισχύ με αυτές που πρέπει να τροποποιηθούν [5]. Η Επιτροπή προσθέτει, με το υπόμνημα απάντησης, ότι μια απόφαση του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό και τα οικονομικά της Σικελίας Υπουργού, της 31ης Δεκεμβρίου 2004, αναφέρει στο κεφάλαιο 1611 τα έσοδα από την εισφορά επί της κυριότητας των αγωγών αερίου στην Περιφέρεια της Σικελίας. Αυτό θα μπορούσε να αποδείξει ότι η επίδικη εισφορά εξακολουθεί να ισχύει. Εξάλλου, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, κατά τη νομολογία που διαμορφώθηκε με την απόφαση της 9ης Αυγούστου 1994, Lancry κ.λπ. [6], η απαγόρευση του άρθρου 25 ΕΚ εκτείνεται επίσης στις εισφορές που θεσπίζονται από τοπικούς ή περιφερειακούς φορείς.

16. Εξάλλου, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το άρθρο 6 του σικελικού νόμου αφορά μόνο μία υποδομή, εν προκειμένω τον διαμεσογειακό αγωγό που ανήκει σε μια αλγερινή εταιρεία. Ο αγωγός αυτό εξυπηρετεί δύο σκοπούς: αφενός, τη διανομή και την κατανάλωση του αερίου επί ιταλικού εδάφους και, αφετέρου, τη μεταφορά του επί ιταλικού εδάφους και την εξαγωγή του προς άλλα κράτη μέλη. Όμως, σύμφωνα με την Επιτροπή, κατά πάγια νομολογία, απαγορεύεται η μονομερής επιβολή νέων επιβαρύνσεων ή μέτρων ισοδύναμου αποτελέσματος στα εμπορεύματα που εισάγονται απευθείας από τρίτες χώρες [7]. Το περιεχόμενο της απαγόρευσης αυτής ταυτίζεται σχεδόν με αυτό που αναγνωρίζεται στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού εμπορίου [8].

17. Επιπλέον, η Επιτροπή εκτιμά ότι η επιβολή της περιβαλλοντικής εισφοράς παραβιάζει το κοινό δασμολόγιο στο μέτρο που η εισφορά αυτή αλλοιώνει την εξίσωση των δασμολογικών εισφορών που επιβαρύνουν, στα εξωτερικά σύνορα της Κοινότητας, τα εμπορεύματα που εισάγονται από τρίτες χώρες, ενέχοντας έτσι τον κίνδυνο εκτροπής του ρεύματος του εμπορίου με τις χώρες αυτές και στρεβλώσεις στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων ή στους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή διευκρινίζει επίσης ότι, κατά πάγια νομολογία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επιβάλει τέλη διαμετακόμισης ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση σχετική με τη διέλευση των εμπορευμάτων από το έδαφός του [9].

5 — Απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1997, C-207/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 1997, σ. I-6869, σκέψη 26).

6 — C-363/93 και C-407/93 έως C-411/93, Συλλογή 1994, σ. I-3957, σκέψη 26.

7 — Βλ. αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 1973, 37/73 και 38/73, Diamantarbeiders κατά Indiamex (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 883, σκέψεις 10 έως 18), και της 16ης Μαρτίου 1983, 266/81, SIOT (Συλλογή 1983, σ. 731, σκέψη 18).

8 — Απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1995, C-125/94, Aprile (Συλλογή 1995, σ. I-2919, σκέψεις 32 έως 42).

9 — Βλ. απόφαση SIOT, ένθα ανωτέρω, σκέψεις 18, 19 και 23.

18. Εξάλλου, κατά την Επιτροπή, ο πραγματικός στόχος της περιβαλλοντικής εισφοράς είναι να πλήξει το μεταφερόμενο αγαθό και όχι την υποδομή αυτή καθ' εαυτήν. Δηλαδή, γενεσιουργός αιτία της περιβαλλοντικής εισφοράς είναι η κυριότητα της εγκατάστασης. Ωστόσο, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η βάση στην οποία στηρίζεται η εισφορά υπολογίζεται σε συνάρτηση με τον όγκο των αγωγών, οι οποίοι περιέχουν το αέριο. Οι διευκρινίσεις που δόθηκαν για τον σικελικό νόμο θα περιόριζαν την είσπραξη της εισφοράς στην περίπτωση που το αέριο περιέχεται στον αγωγό και θα καθιστούσαν την εισφορά μη επιβλητέα στην υποδομή αυτή καθ' εαυτήν.

19. Η Ιταλική Δημοκρατία θεωρεί ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της τα άλλα χαρακτηριστικά της περιβαλλοντικής εισφοράς και κυρίως τον σκοπό που επιδιώκεται με αυτή την εισφορά. Ειδικότερα, κατά την Ιταλική Δημοκρατία, η εν λόγω εισφορά έχει ως μοναδικό σκοπό τη χρηματοδότηση των επενδύσεων που στοχεύουν στη μείωση και την πρόληψη των κινδύνων για το περιβάλλον, εξαιτίας της παρουσίας των εγκατεστημένων εντός της Περιφέρειας της Σικελίας αγωγών αερίου που περιέχουν μεθάνιο. Έτσι, η περιβαλλοντική εισφορά έχει ως στόχο την υλοποίηση των αρχών που αναφέρονται στη Συνθήκη στον τομέα του περιβάλλοντος και ειδικότερα της αρχής της πρόληψης.

20. Η Ιταλική Δημοκρατία προσθέτει ότι η επίδικη εισφορά είναι καταβλητέα μόνον εαά το αέριο υπάρχει πράγματι στην εγκατάσταση και αν ο κύριος ασκεί μία από τις δραστηριότητες της μεταφοράς, της διανομής, της πώλησης και της αγοράς. Αυτός ο τρόπος προσέγγισης ανταποκρίνεται σε μια θεμιτή απαίτηση η εισφορά να σχετίζεται μόνο με τις περιπτώσεις που υφίσταται ενδεχόμενος κίνδυνος βλάβης του περιβάλλοντος. Η Ιταλική Δημοκρατία, με το υπόμνημα ανταπάντησης [10], εξηγεί ότι η σχέση μεταξύ του ποσού της εισφοράς και του όγκου του μεταφερόμενου αερίου δεν αποτελεί παρά μια δίκαιη απλή τεχνική παράμετρο, που αποσκοπεί στη δημιουργία μιας κατάλληλης και λογικής αντιστοιχίας με το πραγματικό μέγεθος του κινδύνου που δημιουργείται για το περιβάλλον. Η επίπτωση της εισφοράς στην τιμή δεν είναι παρά ενδεχόμενη και εξαρτάται από τη βούληση του κυρίου των αγωγών αερίου.

21. Η Επιτροπή, με το υπόμνημα απάντησης [11], προβάλλει ότι η έννοια της «επιβάρυνσης αποτελέσματος ισοδύναμου προς δασμό» είναι μια αντικειμενική νομική έννοια του κοινοτικού δικαίου. Επομένως, αυτή η έννοια δεν εξαρτάται καθόλου από τις προθέσεις του εθνικού νομοθέτη και από τους σκοπούς που αυτός επιδιώκει. Μόνον οι επιπτώσεις της επίδικης εθνικής εισφοράς στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών είναι κρίσιμες για το Δικαστήριο. Η Επιτροπή προσθέτει ότι η απόφαση Σιμιτζή [12], της 14ης Σεπτεμβρίου 1995, επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος απαγορεύονται, ανεξάρτητα από τον σκοπό που επιδιώκουν και από τον προορισμό των εσόδων που αποφέρουν.

10 — Σκέψεις 12 και 13.

11 — Σκέψη 3.

12 — C-485/93 και C-486/93, Συλλογή 1995, σ. I-2655, σκέψη 14.

Β — *Νομική εκτίμηση*

22. Καταρχάς, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι συμφωνίες συνεργασίας δεσμεύουν τα κράτη μέλη, τα οποία οφείλουν να μεριμνούν για τον σεβασμό των υποχρεώσεων που επιβάλλουν οι συμφωνίες αυτού του είδους [13].

23. Εξάλλου, στο πλαίσιο μιας συμφωνίας συνεργασίας με τρίτο κράτος, από την οποία απορρέει απαγόρευση επιβολής δασμού ή επιβάρυνσης ισοδύναμου αποτελέσματος, επί προϊόντος προέλευσης από αυτό το κράτος, όπως στην προκειμένη περίπτωση, ουδείς λόγος υφίσταται να ερμηνεύεται η απαγόρευση των επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος προς δασμούς κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν που έχει δεχθεί το Δικαστήριο για το ενδοκοινοτικό εμπόριο [14].

24. Κατά συνέπεια, με την έκφραση «φορολογική επιβάρυνση αποτελέσματος ισοδύναμου προς δασμό», υπό την έννοια του άρθρου 9 της συμφωνίας συνεργασίας, πρέπει να νοείται κάθε χρηματική επιβάρυνση που επιβάλλεται μονομερώς, ανεξαρτήτως της ονομασίας της και της τεχνικής της, και που πλήττει τα εγχώρια ή αλλοδαπά προϊόντα, επειδή αυτά διέρχονται τα σύνορα, όταν δεν αποτελεί κατά κυριολεξία δασμό, έστω και αν δεν εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου [15].

25. Πάντως, μια τέτοια επιβάρυνση δεν εμπίπτει σε αυτή την έννοια εάν αποτελεί την αμοιβή για υπηρεσία που πραγματικά παρασχέθηκε στον επιχειρηματία ή εάν σχετίζεται με τους ελέγχους που πραγματοποιούνται για την τήρηση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από το κοινοτικό δίκαιο [16].

26. Μετά τις ανωτέρω διευκρινίσεις, πρέπει τώρα να ερευνηθεί το βάσιμο της αιτίασης. Προκειμένου να καθοριστεί αν η επίδικη εισφορά εμπίπτει στην έννοια της επιβάρυνσης αποτελέσματος ισοδύναμου με δασμό, πρέπει να διακριβωθεί, καταρχάς, εάν η επιβάρυνση αυτή πλήττει ένα εμπόρευμα και, εν συνεχεία, εάν αυτό το εμπόρευμα πλήττεται επειδή διέρχεται κάποια σύνορα.

27. Πρώτον, υπενθυμίζω ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 3, του σικελικού νόμου, η γενεσιουργός αιτία της περιβαλλοντικής εισφοράς είναι «η κυριότητα των αγωγών, οι οποίοι *περιέχουν αέριο* και διασχίζουν το έδαφος της Περιφέρειας της Σικελίας» [17]. Εκ πρώτης όψεως, θα μπορού-

13 — Απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 1982, 104/81, Kupferberg (Συλλογή 1982, σ. 3641, σκέψη 11).

14 — Απόφαση Diamantarbeiders/Indiamex, ένθα ανωτέρω (σκέψη 10), και απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 1976, 35/76, Simmenthal (Συλλογή τόμος 1976, σ. 686, σκέψεις 14 και 15), καθώς και προαναφερόμενες αποφάσεις SIOT (σκέψη 18) και Aprile (σκέψεις 38 έως 40).

15 — Βλ., ιδίως, απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2005, C-293/02, Jersey Produce Marketing Organisation (Συλλογή 2005, σ. I-9543, σκέψη 55, και παρατιθέμενη εκεί νομολογία).

16 — Απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2003, C-389/00, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 2003, σ. I-2001, σκέψη 23 και παρατιθέμενη εκεί νομολογία).

17 — Η υπογράμμιση δική μου.

σαμε να θεωρήσουμε ότι η εισφορά πλήττει το μέσο μεταφοράς, δηλαδή τον αγωγό. Εντούτοις, διαπιστώνουμε ότι αυτή οφείλεται για τους αγωγούς που περιέχουν πράγματι αέριο.

28. Ειδικότερα, κατά την Ιταλική Δημοκρατία, η εισφορά δεν καταβάλλεται παρά μόνον εάν υφίσταται πραγματικά και συγκεκριμένα ένας εν δυνάμει κίνδυνος βλάβης του περιβάλλοντος. Η Ιταλική Δημοκρατία δέχεται ότι η προϋπόθεση αυτή αποκλείεται στην περίπτωση που ο αγωγός δεν περιέχει αέριο [18].

29. Τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν ότι δεν είναι το μέσο μεταφοράς αυτό καθ' εαυτό που πλήττεται από την επίδικη εισφορά, αλλά μάλλον το εμπόρευμα που μεταφέρεται διαμέσου αυτού, δηλαδή το αέριο.

30. Δεύτερον, επισημαίνω ότι το άρθρο 6, παράγραφος 4, του σικελικού νόμου διαλαμβάνει ότι «υπόκεινται στην εισφορά οι κύριοι των αγωγών αερίου τύπου 1». Σύμφωνα με την υπουργική απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 1984, στην οποία παραπέμπει το άρθρο 6, παράγραφος 6, του σικελικού νόμου, οι αγωγοί τύπου 1 αντιστοιχούν στους αγωγούς αερίου των οποίων η πίεση είναι μεγαλύτερη από 24 μπαρ.

31. Ωστόσο, η Ιταλική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι υφίσταται μόνο μία υποδομή που ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά των αγωγών αερίου τύπου1 και ότι πρόκειται για εγκατάσταση που συνδέεται με τους διαμεσογειακούς αγωγούς αερίου που μεταφέρουν φυσικό αέριο προέλευσης Αλγερίας.

32. Επομένως, η περιβαλλοντική εισφορά δεν αφορά παρά το αέριο που εισάγεται από την Αλγερία.

33. Εξάλλου, διευκρινίζω ότι το Δικαστήριο, στο πλαίσιο των επιβαρύνσεων ισοδύναμου αποτελέσματος, έχει εξομοιώσει τα περιφερειακά με τα εθνικά σύνορα [19]. Κατά συνέπεια, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι τα σύνορα από τα οποία διέρχεται το εμπόρευμα είναι τα σύνορα που χωρίζουν την Αλγερία από την Περιφέρεια της Σικελίας.

34. Με βάση τα στοιχεία αυτά, διαπιστώνεται ότι οι όροι που συνθέτουν την έννοια της επιβάρυνσης ισοδύναμου αποτελέσματος πληρούνται στην προκειμένη περίπτωση.

35. Κατά την άποψή μου, αυτή η ανάλυση δεν επηρεάζεται από τον σκοπό που επιδιώκει η εισφορά.

18 — Βλ. σκέψη 26 του υπομνήματος αντίκρουσης.

19 — Απόφαση Lancry κ.λπ., ένθα ανωτέρω, σκέψεις 26 και 27.

36. Η Ιταλική Δημοκρατία, με το υπόμνημα αντίκρουσης [20], υποστηρίζει πράγματι ότι σκοπός της περιβαλλοντικής εισφοράς είναι η χρηματοδότηση των επενδύσεων που στοχεύουν στη μείωση και στην πρόληψη των κινδύνων για το περιβάλλον. Επομένως, η εισφορά αυτή φέρεται να θεσπίστηκε αποκλειστικά για την προστασία του περιβάλλοντος, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της αρχής της πρόληψης.

37. Ωστόσο, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένα ότι η απαγόρευση κάθε δασμού αποτελεί γενική και απόλυτη απαγόρευση. Κατά συνέπεια, οι δασμοί ή οι επιβαρύνσεις ισοδύναμου αποτελέσματος απαγορεύονται ανεξάρτητα από τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκαν καθώς και από τον προορισμό των εσόδων που αποφέρουν [21].

38. Φρονώ ότι ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται και στην περίπτωση εισφοράς που θεσπίστηκε, όπως στην προκειμένη περίπτωση, στο όνομα της αρχής της πρόληψης.

39. Εξάλλου, σημειωτέον ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να εξηγήσει γιατί το αλγερινό αέριο, που μεταφέρεται μέσω αγωγού τύπου 1, μπορεί να είναι ιδιαίτερης επικινδυνότητας, απαιτούσας τη θέσπιση τέτοιας επιβάρυνσης όπως η επίδικη εισφορά.

40. Σημειωτέον επίσης ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν απέδειξε ότι η επίδικη εισφορά εμπίπτει στις εξαιρέσεις που έχει δεχθεί η νομολογία και που διαλαμβάνονται στη σκέψη 25 των προτάσεών μου, δεν απέδειξε δηλαδή ότι η επίδικη εισφορά αποτελούσε την αμοιβή για μια υπηρεσία που πραγματικά παρασχέθηκε στον επιχειρηματία ή ότι σχετιζόταν με τους ελέγχους που πραγματοποιούνται για την τήρηση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται από το κοινοτικό δίκαιο.

41. Τέλος, η Επιτροπή, με το εισαγωγικό δικόγραφο, θεωρεί ότι η επίδικη εισφορά θεσπίστηκε επίσης κατά παράβαση των άρθρων 23 ΕΚ και 25 ΕΚ. Κατά την άποψή της, το άρθρο 6 του σικελικού νόμου παραβιάζει τις αρχές του κοινού δασμολογίου, διότι «θεσπίζει μια φορολογική επιβάρυνση αποτελέσματος ισοδύναμου με εισαγωγικό (εντός της Κοινότητας) ή εξαγωγικό (προς τα άλλα κράτη μέλη) δασμό» [22].

42. Δεν συμμερίζομαι την άποψη αυτή ως προς το σημείο αυτό.

43. Κατά τη γνώμη μου, η επίδικη εισφορά δεν μπορεί να πλήττει το εμπόρευμα τόσο όταν διέρχεται τα σύνορα μεταξύ Αλγερίας και Περιφέρειας της Σικελίας όσο και όταν διασχίζει την περιφέρεια αυτή προκειμένου να καταναλωθεί στο έδαφος των άλλων κρατών μελών. Κατ' εμέ, και δεδομένων των θέσεων που διατύπωσα στα σημεία 27 επ. των προτάσεών μου, η εισφορά οφείλεται μόνον τη στιγμή που το εμπόρευμα διέρχε-

20 — Βλ. σκέψεις 10 και 11.

21 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 1ης Ιουλίου 1969, 24/68, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 55, σκέψη 7), και Σιμιτζή, ένθα ανωτέρω (σκέψη 14).

22 — Βλ. σκέψη 11.

ται από τα σύνορα μεταξύ Αλγερίας και Περιφέρειας της Σικελίας. Αφής στιγμής καταβληθεί η επίδικη εισφορά, το αέριο κυκλοφορεί ελεύθερα μέσα στον αγωγό, είτε προς την περιφέρεια είτε προς τα άλλα κράτη μέλη.

44. Ως εκ τούτου, φρονώ ότι η αιτίαση που αντλείται από την παράβαση των άρθρων 4 και 9 της συμφωνίας συνεργασίας είναι βάσιμη και ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί κατά τα λοιπά.

45. Εφόσον η αιτίαση κριθεί βάσιμη, η Ιταλική Δημοκρατία πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής και το άρθρο 69, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

IV — Πρόταση

46. Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο:

1) να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, έχοντας θεσπίσει μια περιβαλλοντική εισφορά επί του αερίου μεθανίου προέλευσης Αλγερίας, το οποίο προορίζεται είτε να τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία επί του εδάφους της Περιφέρειας της Σικελίας είτε να εξαχθεί προς τα άλλα κράτη μέλη, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τα άρθρα 4 και 9 της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Αλγερίας, η οποία υπογράφηκε στο Αλγέρι στις 26 Απριλίου 1976 και εγκρίθηκε από την Κοινότητα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2210/78 του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 1978·

2) να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.